

Posudek bakalářské práce Michaely Mušinkové

Konštruovanie tradícií prostredníctvom činnosti folklórnych súborov

Rusínska svadba

52 s. textu, poznámkový aparát, bibliografie, textové prílohy

Michaela Mušinková predkladá práci s tradičným, avšak moderně pojatým tématom svatby ve venkovském prostředí. Práce, která je zároveň příspěvkem ke studiu folklorismu, sestává ze dvou vyvážených částí, z nichž ta úvodní tvoří teoretický rámec, zatímco druhá je založena na terénním výzkumu, realizovaném ve dvou východoslovenských rusínských obcích. Čtenář už po několika stranách pochopí, že autorka je dobře teoreticky vybavená, že terén, který zkoumala, důvěrně zná, a že téma zpracovává se zájmem a s chutí. Teoretický koncept, založený na konstruktivistickém přístupu, je vhodně zvolený, a potřeba (re)definovat pojmy je u začínajícího autora pochopitelná a dobře zvládnutá. Právě tak na úrovni je metodologická část, sloužící jako příprava výzkumu.

Praktická část, která je interpretací výsledků získaných v terénu, je založena na komparaci situace ve dvou obcích, lišících se především tím, že v jedné z nich působí aktivní folklorní soubor, zatímco ve druhé už čtvrt století žádný soubor nefunguje. Z tohoto základního zadání autorka vychází a snaží se ověřit hypotézu, nakolik je (ne)existencí souboru ovlivněn průběh soudobých svatebních rituálů, a zda má působení souboru i další konotace. Jde především o to, nakolik může folklorní soubor ve zkoumané lokalitě působit na etnickou identitu.

Myslím, že pro bakalářskou práci je takové východisko dobře zvolené. Za zajímavý přínos považuji rovněž charakteristiku romské „rusínské“ svatby, která se přirozeně od místního standardu majority liší a jednotlivé části rituálu, přestože formálně se prakticky nemění, nabývají u aktérů svatby jiných funkcí.

Předpokládám, že tento text je „prologem“ pro větší diplomovou práci a v této souvislosti bych autorce doporučila věnovat se širšímu kontextu. Charakteristiku obcí tvoří i věková, profesní a vzdělanostní struktura obyvatel, blízkost, respektive dostupnost městských aglomerací, profesní příprava potenciálních partnerů mimo domov, vliv médií a „celebrit“ apod. Zároveň je tu stále velmi silná konzervativní sociální kontrola, která snoubence, pokud se rozhodnou pro svatbu doma (existují i svatby konané mimo obec?), nutí splnit očekávání komunity a realizovat obřad podle místních zvyklostí, i když i zde pochopitelně dochází k posunům a změnám.

Domnívám se, že Michaela Mušinková napsala pěknou originální bakalářskou práci, která je logicky strukturovaná, napsaná kultivovaným jazykem a plně vyhovuje stanoveným kritériím. Práci navrhuji předběžně ohodnotit jako *výbornou*.

Praha 23. srpna 2015

Doc. Irena Štěpánová, CSc.
Ústav etnologie FFUK